

JOAN PUIG

Els protagonistes del Congrés Constituent de la Confederació de Sindicats de Periodistes celebrat a l'Ateneo de Madrid, els 19 i 20 de maig passats

La CSP ja és un fet

Prop de 1.600 periodistes van estar representats els dies 19 i 20 de maig passats en el Congrés Constituent de la Confederació de Sindicats de Periodistes (CSP). Enric

Bastardes (SPC) i Elisa García (SPM) van ser escollits com a secretari general i vicesecretària general respectivament. Els assistents celebren l'èxit aconseguit mentre canten al

compàs d'una bella (i vella) melodia popular, el nou ritme de l'any: "A las redacciones, a las redacciones, por el triunfo de la Confederación..."

Pàgina 3

Els periodistes tarragonins, contra la precarietat laboral i professional

JOAN PUIG

Els ponents dels grups de treball de la jornades celebrades a Tarragona

Un total de 83 periodistes van participar a la I Trobada de Periodistes de les comarques de Tarragona convocades pel Col·legi de Periodistes de Catalunya i el Sindicat de Periodistes de Catalunya. Els assistents a l'encontre, celebrat a les instal·lacions del Port de Tarragona, van palesar el seu malestar per la situació en què s'exerceix la professió en els mitjans de comunicació ubicats en aquestes comarques, tant des del punt de vista laboral com professional. En la clausura de l'acte es va fer públic que Tarragona serà la seu de la III Convenció de Periodistes de l'Estat espanyol que organitza cada dos anys el Fòrum d'Organitzacions de Periodistes (FOP), que va celebrar les dues primeres a Cadis (1998) i Valladolid (2000).

Pàgina 7

J. J. González. Encinar, catedràtic Dret Constitucional

"Tenim un baix nivell de consciència política"

MANU MEDIAVILLA

José Juan González Encinar, Catedràtic de Dret Constitucional de la Universitat d'Alcalá de Henares fa un repàs a la situació que viu avui dia la professió de periodista.

ments, molt per sobre d'intents similars que hi ha en marxa a Espanya, posa de manifest el baix nivell de consciència política que existeix quan es parla de problemes de la comunicació.

Segueix a la pàgina 12

SUMARI

- 4 Un estudi de l'SPC revela la necessitat de formació dels periodistes de les ràdios locals
- 9 Carta oberta als parlamentaris en defensa d'uns mitjans públics independents
- 10 La reforma laboral, un pas enrere
- 10 Els perills d'una professió: 32 periodistes assassinats durant l'any 2000

— Després de la revolta dels periodistes de la televisió txeca, vostè va relacionar aquest fet amb l'atonía que viu la societat espanyola en relació al dret a una informació veraç als mitjans públics. Com valora aquesta situació?

— Els esdeveniments de Praga, on els periodistes i els ciutadans van sortir al carrer per defensar la llibertat dels mitjans públics, van ser un exemple important per a tota la professió. Després també hem vist l'èxit de Putin d'apoderar-se dels mitjans crítics de Rússia. El gran ressò mediàtic que han aconseguit aquests esdeveni-

EDITORIAL

Per una millor representació sindical

Aquesta edició de *Fil Directe* coincideix amb la creació de la Confederació de Sindicats de Periodistes (CSP), just un mes abans que l'SPC compleixi vuit anys, el temps que hem trigat a assolir un dels nostres objectius estratègics quan vam néixer el 1993. La Confederació no és un "xiringuito" més del qual ens dotem els periodistes. És una eina que potencia enormement la nostra feina sindical. És posar més cavalls al nostre motor. En aquest editorial no volem fer un escrit ideològic sobre el sindicalisme professional que propugnem ni sobre els grans reptes supraestructurals que ens hem plantejat. Només volem reflectir coses concretes de la vida quotidiana en la nostra feina en les quals la Confederació ens ofereix un nou escenari.

1- Negociació col·lectiva d'àmbit estatal. El procés de concentració de mitjans i l'existència de grans grups multimèdia fa que els centres de decisió de les empreses cada dia estiguin més lluny d'on es treballa. Les relacions laborals afecten molta gent i només des de grans plataformes podem defensar els nostres drets davant de les cada cop més potents corporacions empresarials. Si som capaços d'establir lligams transversals amb els nostres companys a les empreses d'àmbit estatal o en els grans grups multimèdia, tindrem una veu més forta per

poder plantejar les nostres demandes.

2- Representació sindical. La creació de la Confederació ens permetrà tenir una veu a les diferents meses negociadores del sector que ara no tenim. La peculiar legislació espanyola a l'hora de computar la representació de les formacions sindicals ens suposa una dificultat perquè se'ns reconegui com una de les forces més representatives del sector.

3- Drets d'autoria. La creació de la CSP ens permet dotar-nos d'instruments més efi-

caços, tant dels del punt de vista reivindicatiu, com institucional i, fins i tot, jurídic, per aconseguir que es compensin els drets d'autoria que genera la feina de periodista. No és només una qüestió de fotògrafs -el col·lectiu més sensibilitzat en aquesta qüestió-, sinó de tota la professió.

4- Tarifes mínimes. El sector de periodistes a la peça és un dels que més està creixent en els darrers anys i tot indica que ho seguirà fent en el futur. L'elaboració d'unes tarifes mínimes, com existeixen a altres països, i aconseguir que siguin respectades és una tasca prioritària dels sindicats. La Confederació permetrà portar aquesta batalla amb molta més eficàcia que fins ara.

La creació de la CSP és una fita històrica i l'SPC està molt orgullós que això sigui realitat. Cinc comunitats autònomes anem juntes des del punt de sortida (Catalunya, Madrid, Andalusia, Illes Balears i La Rioja) i altres s'hi afegiran més endavant. Perquè aquesta Confederació triomfi, no cal anar a les barricades, -de moment!-, però sí que cal el suport de tota la professió. Si ets afiliat o afiliada, convenç algun company o companya perquè també faci aquest pas. Si no formes part de l'SPC, et demanem que t'hi sumis. Ens cal la teva ajuda i, a més, al final, també hi sortiràs guanyant.

Noves ofertes per a vacances

El Grup Roc Blanc que té hotels com el Roc Blanc, Panorama, a Andorra, i Termes Montbrí, a Montbrí del Camp, Tarragona, ha dissenyat un programa per als afiliats de l'SPC i els seus familiars. Aquesta oferta és un Bonus Fidelitat que ofereix una nit (amb allotjament i esmorzar buffet), pel mateix nombre de persones que s'hagin allotjat prèviament a qualsevol dels tres hotels citats abans. Per cada tres nits d'estada es tindrà dret a un Bonus. També s'ofereix un descompte del 10 % en tots els programes de salut i bellesa. Aquesta oferta exclou: Setmana Santa, Nadal i Cap d'Any i des de l'1 d'agost al 15 de setembre. Si voleu fer reserves heu de telefonar directament als hotels i dir que sou

afiliats a l'SPC: Roc Blanc (00376.871.400); Panorama (00376.873.400) Termes Montbrí (977.814.000). A la seu del sindicat disposem de catàlegs i més informació sobre aquests establiments.

L'SPC també ofereix als seus afiliats una oferta de vacances econòmiques al Complejo Residencial Rialta, de La Corunya, Galícia. Aquest complex hoteler està a 10 minuts del centre de la ciutat i té apartaments i un apartament. Els preus per estades de 7 a 13 nits d'allotjament en habitació doble van des de les 1.900 a les 2.525 pessetes per dia durant tot l'estiu. El centre disposa de serveis de cafetera, bugaderia, piscina climatitzada coberta, sauna, gimnàs i un servei d'au-

tobús gratuït a la ciutat. Per fer reserves cal parlar amb el Sr. José Cajide López al telèfon 981.17.95.00. També us hi podeu posar en contacte a través del fax: 981. 17.00.02 o per e-mail: rialta@fadesa.es.

L'acord que el sindicat té amb l'assegurança mèdica Clínicum Assegurances s'ha modificat i ara la quota de cobertura total és de 6.825 pessetes y afegeix als seus serveis l'assegurança familiar amb un 25% per al segon fill fins als 25 anys i el 50 % per al tercer fill. També s'hi afegeix el servei de rehabilitació dels lligaments del genoll sense cirurgia i cursos de pre i post part.

Tots els serveis i les modificacions podeu consultar-les a la secretaria del sindicat.

Aprovat el balanç econòmic

F.D.

El passat 8 de març, el Consell Directiu va aprovar per unanimitat el balanç de l'any 2000 del Sindicat de Periodistes de Catalunya. Durant aquest exercici, els ingressos i les despeses es van ajustar gairebé al pressupost previst inicialment. En total, la desviació entre els ingressos i les despeses ha donat un dèficit de gairebé 300.000 pessetes. Aquesta desviació ha estat causada principalment per les quotes impagades dels afiliats i per la renovació de material informàtic del sindicat, que ha suposat una despesa de prop de 200.000 pessetes.

El dèficit generat al 2000 queda cobert en el pressupost

aprovat per aquest any 2001, que s'eleva a 13.200.000 pessetes. La majoria dels ingressos de l'SPC, el 90%, provenen de les quotes dels afiliats i el 10% d'altres partides com són l'assessoria jurídica, l'assessoria laboral i la formació dels treballadors.

La partida de personal

Les partides més elevades de les despeses del Sindicat de Periodistes són les destinades a personal, tant intern com extern. En total, per aquest concepte es destina prop del 70% del pressupost total de despeses del sindicat. La resta són carregades als capítols fixes i al funcionament de les necessitats de la secretaria d'Acció Sindical.

Butlleta d'afiliació

En / Na (nom i cognoms) .....
 NIF ..... Situació laboral (actiu o atur) .....
 Empresa on treballa .....
 Categoria / càrrec .....
 Domicili de la feina ..... Telèfon .....
 Domicili particular ..... Telèfon .....
 DP ..... Població ..... e-mail .....
 S'inscriu en el Sindicat de Periodistes de Catalunya i accepta el càrrec al seu compte bancari de les quotes establertes

Quota mensual en funció dels ingressos nets mensuals:

- A. Aturats, quota: 500 pessetes.
 B. Fins a 100.000 pessetes, quota: 1.100 pessetes.
 C. Fins a 200.000 pessetes, quota: 1.600 pessetes.
 D. Fins a 300.000 pessetes, quota: 2.100 pessetes.
 E. Més de 300.000 pessetes, quota: 2.600 pessetes.

Podeu enviar la butlleta a: Sindicat de Periodistes de Catalunya.
 Rda. Universitat, 20, 3er. 1a. 08007 Barcelona

Butlleta d'afiliació

Banc/Caixa .....
 Agència número .....
 Adreça .....
 CP ..... Població ..... Província .....

Senyors:

Agrairé que atenguin, a partir d'ara, els rebuts que periòdicament seran presentats al cobrament pel Sindicat de Periodistes de Catalunya, amb càrrec al meu compte / llibreta n.º .....
 a nom de .....
 Atentament

Signat (nom i cognoms)

SPC

Sindicat de
Periodistes de
Catalunya

El País, un conflicte latent

◆ L'anunci unilateral de la direcció d'*El País* de crear una nova societat per als tallers d'impressió de Barcelona, que alhora suposava la segregació de la nova empresa del conveni col·lectiu d'*El País* SL, ha provocat una reacció contundent de tota la plantilla del diari tant a Barcelona, com a Madrid i a la resta de delegacions.

La convocatòria de dos dies de vaga abans que es fes efectiva la creació de la nova societat va aconseguir que l'empresa ajornés la decisió i es comprometés a

negociar prèviament les condicions en les quals, en tot cas, quedarien els treballadors segregats a la nova societat.

De moment doncs, una victòria de la unitat reivindicativa dins el context d'una amenaça que apareix cíclicament com un Guadiana.

Ara l'empresa no mostra cap pressa a replantejar la qüestió i és potser perquè ha volgut celebrar el 25è aniversari de la seva fundació en pau. A partir d'ara ja ho veurem.

Ha mort Pau Pons,
un dels fundadors
de l'SPC

Toni Garriga

◆ El periodista Pau Pons, un dels fundadors del Sindicat de Periodistes de Catalunya, (SPC) va morir el 2 de maig passat a Castelldefels, ciutat on residia i on va ser enterrat. Pau Pons, que era membre del Consell Directiu del Sindicat, havia participat en els debats preconstituents de l'SPC, com van ser el Congrés de Periodistes de Catalunya de 1992 que va aprovar l'impuls d'un Sindicat professional, i l'Assemblea de Sant Cugat de febrer de 1993, en la qual va ser escollida la Comissió Gestora que dirigiria el naixement de l'SPC. Pau Pons també va ser el president del II Congrés de l'SPC celebrat a l'Hospitalet l'any 1995 i durant un parell d'anys va ser director d'aquesta publicació, *Fil Directe*. En la seva vida professional Pau Pons havia treballat a TV3 i BTB i a les revistes *El Viejo Topo*, *El Triangle* i *El Temps*. Pau Pons va tenir una destacada activitat política a l'esquerra radical catalana de la qual va ser durant força temps un dels dirigents més coneguts. La seva activitat política va començar al Front Obrer de Catalunya, formació des de la qual van néixer un gran nombre de col·lectius antifranquistes i anticapitalistes que van impulsar la lluita contra la dictadura. Pau Pons ho va fer des de la Lliga Comunista Revolucionària on molta gent recorda el seu talent pedagògic per defensar les propostes polítiques. Deixa un fill i molts amics i amigues que el recordaran per la seva gran vàlua humana i els seus mèrits professionals.

FIL DIRECTE

NOTÍCIES

Número 6

Maig 2001

La CSP neix amb prop de 1.600 periodistes

Fil Directe

La Confederació de Sindicats de Periodistes (CSP) va ser finalment constituïda els dies 19 i 20 de maig passat, en el Congrés celebrat a la seu de l'Ateneo de Madrid. La CSP és el resultat de la iniciativa presa pels Sindicats de Periodistes de Catalunya, Madrid, Andalusia, Illes Balears i La Rioja i tots plegats agrupen prop de 1.600 professionals de la informació. Aquest era un dels objectius estratègics fonamentals que es va marcar l'SPC quan va néixer ara fa vuit anys.

El Congrés Constituent de la CSP va escollir Enric Bastardes com a secretari general i Elisa García com a vicesecretària general. Bastardes és el president de l'SPC, càrrec que abandonarà en el pròxim Congrés del Sindicat a celebrar el mes

◆ **La CSP és una de les fites que es va marcar l'SPC quan va néixer el 1993**

de novembre d'aquest any. García pertany a l'SPM. La resta de la Junta Executiva Confederada està composta pels representants dels dife-

Joan Puig

Enric Bastardes i Elisa García, escollits com a secretari general i vicesecretària general de la CSP

rents sindicats de la CSP, tres més de l'SPC (els companys Ramon Espuny, Dardo Gómez i Juana Mª Ibarra), un altre de l'SPM, dos de l'SPA i de l'SPIB i un de l'SPIR.

En el Congrés Constituent de la CSP es va culminar un procés iniciat oficialment ara fa un any. El mes de maig de l'any passat, en el marc de la II Convenció de Periodistes celebrada a Valladolid, es va crear la comissió gestora de la CSP. Durant aquest temps s'ha estat treballant en els estatuts i en

l'elaboració d'un programa d'actuació que van ser discutits i aprovats pels delegats que van assistir al Congrés.

La CSP neix a partir de l'aliança dels sindicats que li donen suport que s'apleguen per fer una feina més eficaç en defensa dels professionals de la informació de l'Estat espanyol. Això no treu que tots els sindicats que en formin part mantinguin la seva sobirania. La CSP es distingirà per tenir dues vies d'actuació: la professional i la laboral. Dos eixos que també

han marcat fins ara el model posat en pràctica per l'SPC.

Relacions horitzontals

La nova dimensió sindical que suposa la CSP permet establir noves relacions horitzontals en aquelles empreses o grups d'àmbit estatal o amb evidents implicacions comunes, com poden ser, per exemple, els mitjans públics. En aquest sentit, al llarg del Congrés es van establir contactes i relacions per sentar les bases d'una actuació en aquesta línia.

Les eleccions sindicals, el primer repte de la CSP

◆ Un dels primers reptes de la CSP és aconseguir una representació sindical que permeti a l'organització participar en les diferents meses negociadores del sector. Per aquesta raó, entre les resolucions adoptades al Congrés Constituent és que es busqui la fórmula jurídica necessària per tal que els resultats que s'obtinguin a les diferents comunitats autònomes

puguin computar plegades per unificar la representació dels periodistes en les diferents negociacions sectorials. Tot i que encara no s'han acabat les consultes tècniques i jurídiques pertinents, és probable que a partir d'ara les candidatures a les eleccions sindicals s'hagin de fer sota el paraigua de la Confederació de Sindicats de Periodistes

encara que s'hi faci constar el sindicat autònom al qual es pertany. Els peculiars reglaments establerts per l'Administració sobre la representativitat dels Sindicats per sector afavoreix les grans formacions. Per això, que cada un dels integrants de la CSP anés per la seva banda dificultaria que la nostra representativitat real fos reconeguda.

◆ **L'SPC guanya les eleccions sindicals al Grup Recoletos** amb majoria absoluta. El Grup, amb poc més de 30 treballadors, té adscrites sis empreses a Catalunya, de les quals tres són premsa diària -*Marca*, *Expansión* i *Diario Médico*- i les altres tres de premsa no diària -*Actualidad Económica*, *Golf Digest* y *Ganar.com*-.

◆ **Comença la negociació col·lectiva a l'Avui i el Diari de Tarragona.** Les plataformes que presenten els comitès d'empresa dels dos diaris incideixen especialment en els aspectes salarials i professionals a més d'altres qüestions com són les categories professionals i la situació dels col·laboradors.

◆ **Els treballadors de BTV estan preocupats per la seva situació laboral** després de la concessió que l'Ajuntament de Barcelona ha fet a l'empresa audiovisual Antena Local, de la qual també en forma part l'anterior gestora Moebius. Els treballadors encara no coneixen quin serà el seu futur professional amb la nova empresa adjudicatària. Moebius va assegurar que si guanyaven el concurs mantindria la totalitat dels llocs de treball. Però ara, després de gairebé dos mesos de la nova concessió, ningú ha comunicat a la plantilla quina serà la seva situació.

◆ **El Grup Z reuneix tots els Comitès d'Empresa per tranquil·litzar els treballadors.** Els nous directius del Grup Z després de la mort del seu fundador, Antonio Asensio, han reunit els representants dels treballadors de les empreses del grup. El missatge era clar: l'empresa continuarà amb els projectes d'expansió que havia dibuixat el seu fundador. Els portaveus van assegurar que "el grup no es ven ni es divideix".

Fil Directe Notícies

Edita: Sindicat de Periodistes de Catalunya
Ronda Universitat, 20, 3er, 1.a
08007 Barcelona
Tel: 934127763
Fax: 934121273
www.sindicat.org
spc@sindicat.org

Les seccions sindicals: el nexxe necessari entre el sindicat i l'empresa

SPC

Ho dèiem en un article antic i en alguna circular informativa: reforçar el sindicat, fer-lo viure a les empreses, plasmar en la pràctica per què és útil l'SPC i garantir la presa democràtica de decisions, aplicant un sindicalisme participatiu i no burocràtic, exigeix que s'organitzin seccions sindicals i, a on n'hi ha, que es revitalitzi i concreti la seva actuació. L'objectiu de les seccions sindicals és el de tractar els problemes laborals i professionals al lloc de treball des d'una òptica diferent a la dels comitès d'empresa, on els membres del sindicat s'ocupen sobretot del dia a dia i ho fan amb representants d'altres col·lectius de la comunicació i d'altres sindicats (si n'hi ha). Així com l'Estatut dels Treballadors regula el que és la representació unitària dels treballadors (comitès d'empresa i delegats de personal), la Llei Orgànica de Llibertat Sindicals (LOLS) que garanteix el que el franquisme prohibia -la lliure afiliació sindical- permet organitzar els afiliats i escollir la figura del delegat o delegada sindical, amb els mateixos drets i garanties dels membres dels comitès d'empresa. Aquests treballadors poden assistir a les reunions dels comitès d'empresa encara que no tenen vot.

Inauguració de la nova seu de la secció sindical de l'SPC a TVE Sant Cugat

La coexistència entre comitès i seccions sindicals no té per què ser problemàtica: combina la unitat dels treballadors a les empreses amb la llibertat d'afiliació, que en el nostre cas ens permet aportar el punt de vista dels professionals de la infor-

◆ **Les seccions sindicals són una eina útil per a tots els treballadors**

mació. I és que nosaltres no volem ser una casta corporativa amb privilegis especials (com de vegades pensen companys nostres del món de la comunicació), sinó garantir els drets i deures que ens pertocuen com a agents del dret constitucional a la informació. Els nuclis del sindicat a les empreses permeten també introduir en els comitès línies noves d'actuació, com és el cas dels col·laboradors i els fotògrafs, històricament poc defensats per un sindicalisme tradicional que se

centrava en la plantilla fixa. Per últim, i com que vam impulsar aquest projecte que el juny farà vuit anys per organitzar la solidaritat entre els informadors, les seccions sindicals permeten descentralitzar el sindicat, fer transversal la seva actuació i reforçar-lo per base, amb la seva intervenció laboral i professional i amb l'afiliació de nous companys i companyes, que en comptes de preguntar "què fa el sindicat per mi?" entendran que l'SPC són també ells.

Un estudi de l'SPC revela la necessitat de formació dels treballadors de les ràdios locals de Catalunya

El El Sindicat de Periodistes de Catalunya, en col·laboració amb CCOO i la Fundació EMI ha realitzat un estudi sobre les necessitats de formació dels treballadors de les ràdios locals de Catalunya. Aquest estudi conclou que els aspectes tècnics (manteniment, logística d'equips i materials de so, i programador d'aplicacions) són els que presenten ha un dèficit més elevat de preparació. En aquest diagnòstic hi coincideixen tant els treballadors com els directius i els gerents d'aquestes emissores.

Aquest treball ha estat finançat pel FORCEM en el marc del seu programa d'ajudes a la formació, conegut com a Objectiu 3. L'estudi s'ha fet a partir d'un treball de camp entre els treballadors i els directors de les emissores locals, tant de titularitat pública com privada. També s'ha realitzat una enquesta entre diversos experts i s'han celebrat quatre debats públics oberts (a Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona) per determinar les necessitats del sector en l'aspecte formatiu.

A l'hora de dissenyar un pla de formació el col·lectiu de treballadors i el de directius coincideixen a assenyalar els que podríem definir com de Programació, és a dir, realització, redacció, locució, guionatge, producció i arxius sonors.

Prioritzar tecnologies

En el tercer capítol de prioritats els dos col·lectius no coincideixen, mentre que els treballadors s'inclinen per prioritzar les tecnologies de radiodifusió, internet, telecomunicacions i comerç electrònic, els directors opten per la vessant Administrativa, com són la gestió empresarial, els recursos humans, la comptabilitat o les compres.

Segons s'exposa en l'estudi, aquesta divergència ve donada pel fet que els directors sovint es veuen obligats a fer tasques en aquest àmbit administratiu.

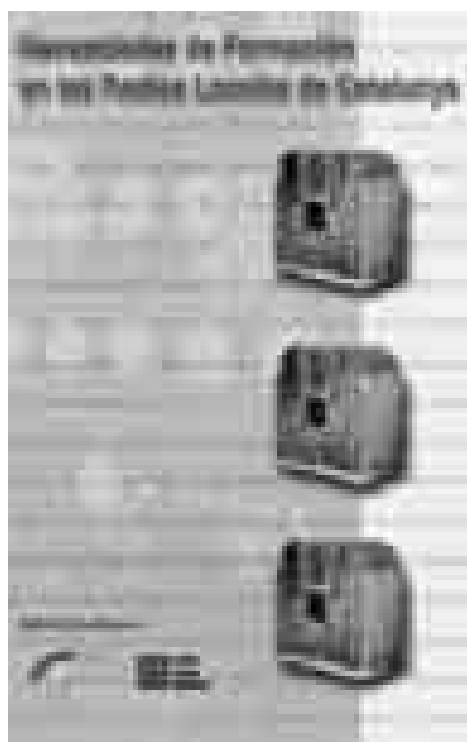
L'SPC va presentar en el seu moment aquest projecte a FORCEM davant la proliferació

d'empreses de radiodifusió a tot el territori català. L'objectiu de l'estudi era establir les bases per a la detecció de les necessitats formatives dels professionals i així poder dissenyar en el futur plans de formació específics per al sector. La ràdio local es caracteritza per una gran precarietat laboral i la nostra intervenció a partir de les polítiques de formació ens permetrà una presència sindical que pot reconduir aquesta situació.

Un repàs a la història

L'estudi de l'SPC fa un exhaustiu repàs de l'evolució del mercat radiofònic local, del paper dels grans grups multimèdia i dels efectes de la innovació tecnològica en el sector. El treball de camp s'ha dissenyat sobre un univers de 2.000 persones que pertanyen a 226 empreses i s'han fet 180 enquestes a 52 directors o gerents i 128 treballadors, (97 de plantilla i 31 col·laboradors) d'un total de 52 empreses.

Aquest treball ha estat recollit en un llibre que està a disposició de tots els afiliats i afiliades de l'SPC.

Portada del llibre elaborat per al treball

El conveni marc de la premsa diària

Un primer pas en el treball per al futur

F. A.

Les negociacions pel Conveni Marc continuen endavant. El camí que han pres només el coneixen aquells que negocien. No ens queixarem d'aquesta situació, semblaria que ho fem amb rancúnia perquè no ens hi han deixat estar. Sabem que els companys que seuen a la taula de negociació han demostrat moltes vegades la seva vàlua. No creiem que nosaltres ho fariem millor.

Però el problema no està en l'habilitat dels negociadors. Durant molt anys hem insistit en la importància de regular el sector, en la necessitat d'establir un marc que definís les relacions laborals a la premsa diària. Arribar aquí ens ha costat molt temps, massa temps, i ara gairebé no hi ha res per regular. La importància negociadora es trobava, bàsicament, en l'itinerari. Des de Mèxic ens ha arribat l'últim exemple, el moviment és una excusa perfecta per generar optimisme i organització, les claus per aconseguir qualsevol objectiu.

La convocatòria de la taula negociadora era una oportunitat gairebé única per mobilitzar el sector i ja l'hem perdut. Abans d'iniciar-se, havíem especulat amb la importància de "patejar-se" tots els diaris i les agències informatives d'Espanya per "vendre" el conveni i, encara més important, organització, és a dir, el sindicat. Avui podem afirmar que de tot això no s'ha fet res de res. Se'ns pot dir que s'han fet reunions de grups, que a les

ÁLVARO MONGE

Les redaccions s'han d'implicar més en un afer que les atany decisivament

empreses amb implantació de CCOO s'ha discutit el tema, cosa que no posarem en dubte. Però podem afirmar que allà on no hi havia res de res, és a dir els que hi podrien estar més interessats, continua sense haver-hi res.

Criticar quan ja està tot fet i quan eren altres els qui tenien la possibilitat de fer-ho, sabem que és lleig. Per això tots hem d'aprofitar l'ocasió que encara tenim per fer els deures i posar-nos a treballar. Un cop firmat, si és que finalment existeix un acord, arriba l'hora d'explicar-lo. Els periodistes voldran saber què és tot això dels grups pro-

El conveni marc només és un primer pas per regular la professió i començar a treballar per preparar el futur

fessionals o com l'acord ens pot afectar a tots plegats. És aquí on tots tenim una responsabilitat. A partir d'ara haurem de començar a treballar de cara al pròxim conveni amb imaginació, perquè el que pot passar al sector en un futur ningú no és capaç de somiar-ho.

Jornades laborals, categories, teletreball, reivindicacions de gènere, excedències, anys sabàtics, guarderies, jubilacions, incorporació de nous i noves treballadores, cobertura legal o polivalència són temes que es plantejaran en un futur. Hem de començar a treballar, a buscar idees per poder renegociar i sobretot per animar la gent a organitzar-se.

Una vegada més, sobre els estudiants "en pràctiques"

Com cada primavera, centenars d'estudiants de periodisme o de comunicació audiovisual que han estat seleccionats a les seves universitats quan els falta poc per acabar la carrera han rellevat un nombre semblant de companyes i companys, que durant sis mesos han treballat com a mà d'obra gratuïta en unes empreses de comunicació que es comprometen, en teoria, a "formar pràcticament", però que la majoria confonen aquesta formació amb la utilització d'aquest personal jove, entusiasta, amb ganes de conèixer els mitjans per dins i amb l'amenaça imminent de l'atur quan acabi els estudis.

En alguns casos, i especialment al sector audiovisual, fins i tot han anat a l'empresa uns dies abans, on els han presentat un "tutor" que no veuran fins que acabin les "pràctiques", i on els caps corresponents (que actuen en funcions de "subtutors") els han ensenyat el mínim perquè se situïn. (, quan no ho han fet els estudiants que són a punt d'acabar.) Així, el primer dia de la incorporació "oficial" ja comencen a les seccions, àrees i

departaments com un treballador més: ja poden rutllar i ser "útils". D'aquesta manera, els estudiants ja poden anar a rodes de premsa, fer textos i vídeos, i ocupar llocs en horaris fora dels lectius: de nit, de matinada, de cap de setmana, i treballar en festius i en vacances, cosa que va molt bé per evitar contractacions interines en èpoques estivals.

Fins aquí una descripció que

La falta de regulació de la professió i de l'accés a aquesta facilita la mà d'obra barata

no val per a tots els casos, però que és majoritària si atenem als mitjans que acullen més estudiants (els audiovisuals), i on els processos productius "accepta" i agraeix millor aquesta oferta. Pel que fa a les causes d'aquesta situació, són estructurals, però específiques del sector: un excés d'oferta (pel volum d'alumnes a les facultats de comu-

nicació) i una falta de regulació de la professió periodística i de l'accés a aquesta. Això no acostuma a passar a la resta de països, on a més no hi ha la inflació de llicenciats d'aquí i la regulació dels estudiants en pràctiques es fa a través de la llei, que en molts llocs regula la contractació laboral en pràctiques un cop acabats els estudis i exclou, per tant, el frau de llei que constitueix a utilitzar estudiants per disminuir costos i aprofitar el seu voluntarisme i la seva necessitat d'introduir-se al món laboral.

Com ha informat *Fil Directe*, a Catalunya es va arribar a un acord sindical i professional entre l'SPC, el Col·legi de Periodistes, CC.OO., UGT i els comitès d'empresa de la majoria de mitjans catalans per regular i acotar aquestes pràctiques en un sentit que reforçés el seu caràcter formatiu i deixés clar que no han d'implicar una pràctica laboral normal, de forma que no s'ocupin llocs de treball estructurals. La proposta, que es va sotmetre reiteradament a la consideració de les empreses periodístiques i de les facultats implicades sense que

aquestes hi fessin cap aportació constructiva, establia una limitació dels mesos i l'horari d'estada als mitjans i del nombre d'estudiants, i proposava la rotació entre seccions i àrees per ampliar la formació. Aquest acord també regulava la figura del tutor, de forma que fos efectiva i no virtual i que aquesta responsabilitat no es confongués amb la de càrrecs jeràrquics, com passa ara, en què una persona assumeix el paper de tutor de l'estudiant i alhora el de cap que pot exigir al seu subordinat. Però el que volia

OL'SPC considera un frau de llei utilitzar estudiants per disminuir costos

ser un Conveni-Marc que implicés a totes les parts afectades va acabar sent unilateral, perquè a l'altra banda s'ajuntaven, dos interessos ben diferents. D'una banda les necessitats de les facultats, obsessionades a

enviar com més estudiants millor a les empreses (i d'això en fan propaganda de reclam de l'alumnat), en competència amb les altres universitats. I d'altra banda les necessitats dels mitjans, tant dels grans - que necessiten personal per fer anar el procés productiu i si s'estalvien costos millor - com dels nous i petits (i especialment les ràdios i televisions locals), que en molts casos no funcionarien si no poguessin disposar de la figura del fals "becari" gratuït.

Si això és així, l'alternativa passa ara per introduir aquesta proposta de Conveni-Marc en la negociació dels convenis col·lectius a les empreses i, si ara no n'hi ha, discutir-la igualment amb les direccions, que molts cops consideren (quina barra!) que "no és un tema laboral". I d'altra banda, es tracta d'implicar les autoritats acadèmiques universitàries en un problema que no pot ser que no es consideri ni laboral ni acadèmic i que no hauria de quedar en "terra de ningú", com ara, entre el departament de Treball i la direcció general d'Universitats.

L'SPC prepara el futur

El Sindicat de Periodistes de Catalunya celebrarà el IV Congrés els pròxims 10 i 11 de novembre, una cita oberta a tota la professió i vital després de la creació de la CSP

El Sindicat de Periodistes de Catalunya celebrarà el pròxim mes de novembre el seu IV Congrés des que es va fundar ara fa vuit anys. En aquest Congrés, l'SPC vol oferir una porta a la reflexió sobre el futur professional de tots els periodistes però no només des de l'àmbit estrictament laboral sinó també des del concepte de la mateixa professió, en una època de molts canvis estructurals i empresarials. A partir d'ara començarem a preparar aquest Congrés amb diferents debats i sessions informatives que establiran la base per afrontar els reptes de la professió en el nou mil·lenni.

El Consell Directiu de l'SPC, el màxim òrgan entre congressos, va decidir en la reunió del mes de febrer convocar el IV Congrés del Sindicat per als dies 10 i 11 de novembre d'aquest any. Al marge dels aspectes reglamentaris que són obligats estatutàriament, l'SPC vol convertir el Congrés en un debat obert del conjunt de la professió sobre els reptes que tenim plantejats d'ara endavant.

L'SPC complirà el vuitè aniversari els pròxims 19 i 20 de juny. Ens presentarem a aquest esdeveniment amb l'acompliment d'un dels grans reptes que ens vam plantejar en el moment de néixer, com és la constitució de la CSP. Però aquest no és l'únic objectiu, ni el principal ni el primer. L'SPC ha fet molta feina des del començament i també, òbviament, des del darrer congrés del 1997.

En l'última reunió del Consell Directiu es va nomenar una comissió organitzadora. Ens hem plantejat un programa molt ambiciós que combini els aspectes interns amb el debat i el posicionament sobre les diferents qüestions d'orde laboral o professional que afecten el desenvolupament de la nostra tasca. En principi, tot i que el programa no està configurat definitivament, ens hem plantejat la jornada del dissabte 10 com la del gran debat obert sobre els diferents temes i la jornada del diumenge per a l'aprovació de les conclusions i l'elecció, per part dels

membres del Sindicat, dels nous òrgans directius de l'organització.

Per dissenyar el programa concret del Congrés, ens trobem amb un problema afegit, gens insuperable però que obliga a filar molt prim, perquè hem de combinar accions internes pròpies d'una organització com la nostra amb actes oberts al públic en general que no pot participar de les resolucions internes. Encara no tenim la solució, però la trobarem.

Des del punt de vista estatutari, el Congrés haurà d'afrontar els preceptius debats sobre la gestió de la Junta Executiva sortint i el del programa d'actuació futura. Al mateix temps haurà d'escollir la nova Junta Executiva així com els membres del Consell Directiu i de la Comissió de Garanties. Cal destacar que en aquesta ocasió la junta haurà de ser renovada àmpliament perquè alguns dels seus components actuals compleixen el límit de mandats.

Al mateix temps, la creació de la Confederació implica que persones de l'SPC hauran d'assumir responsabilitats a nivell estatal per tirar endavant amb els altres sindicats de la Confederació les responsabilitats pertinents.

Per anar creant caliu de cara al congrés hem decidit impulsar una campanya d'actes precongressuals per començar a presentar els grans temes estratègics que ens preocupen i analitzar situacions

EDUARD FARINYES

El III Congrés de l'SPC es va celebrar el mes de juny de 1997 a les instal·lacions del centre cívic del "Pati Llimona"

Els debats que es proposen per al IV Congrés de l'SPC

- ◆ L'Estatut del Periodista Professional i la Regulació Laboral del Periodista a la Peça (també dit erròniament col·laborador). La lluita contra la precarietat.
- ◆ L'organització dels periodistes davant els convenis de sector (Premsa Diària, Premsa No Diària, Ràdio Privada, Ràdio Local, Televisió Local,...).La Polivalència en el treball dels informadors. La lluita per la negociació col·lectiva.
- ◆ Un nou model de mitjans públics i la globalització dels mitjans. La lluita per la dignificació professional de la feina dels periodistes.

Molt de camí per recórrer

Jornada sobre la llei de conciliació de la vida familiar i laboral i com afecta els periodistes

◆ Sense cap mena de dubte, una de les preocupacions principals dels homes i les dones periodistes és com compaginar la vida laboral, amb les característiques inherents a la professió, i la vida familiar i privada. Fa poc més d'un any, i a instància d'una normativa europea, es va aprovar la Llei per promoure la Conciliació de la Vida Familiar i Laboral de les persones treballadores. Per debatre com afecta la llei als periodistes, el 7 de març passat, la secretaria de la Dona de l'SPC va organitzar dues taules rodones al Centre Internacional de Premsa de Barcelona.

La viabilitat de la llei

A la primera de les taules es va parlar de la viabilitat de l'aplicació d'una llei impulsada pel govern del PP amb l'objectiu principal de conciliar l'entrada de la dona al món del treball amb el manteniment de la natalitat. Però, tal

com van analitzar les expertes participants a la taula, Isabel Molina, advocada laboralista de l'SPC, i les representats sindicals Ascensión Domínguez, d'UGT i Mercè Civit, Secretària de la Dona de CC.OO a Catalunya, aquesta llei no és perfecta. D'una banda, està clarament dirigida a famílies tradicionals, ja que els permisos de maternitat (de 16 setmanes i amb l'opció que sigui el pare qui l'aprofiti) són atorgats per nucli familiar i no tenen caràcter individual.

D'altra banda, tot i presentar la novetat d'atorgar el permís també en els casos d'adopció tant a la mare com al pare, i de permetre la reducció de la jornada per lactància, l'aplicació pràctica és la que presenta més problemes. Sobretot en el tema de la reducció de jornada de la mare o de la possibilitat de tenir preferència a l'hora de triar horaris de feina, les periodistes es troben amb moltes

difficultats. Així, moltes d'elles, com va explicar una redactora d'un diari català, es poden trobar en el cas d'haver de deixar el lloc de feina i fins i tot enfrontar-se judicialment amb l'empresa per no haver trobat la sensibilitat suficient en la direcció per poder fer la seva feina i alhora tenir cura dels fills.

A més de comentar les possibilitats i dificultats d'una llei insuficient per tots els costats, les participants de la taula van coincidir en la necessitat de disposar de més serveis socials de suport, imprescindibles per poder conciliar efectivament la vida laboral i familiar.

Experiències de periodistes

A la segona taula vam poder escoltar les experiències de diferents companys i companyes de professió: Mònica Huguet, de TV3, Félix Alonso, del diari *Sport*, Lola Fernández, Secretària General del Sindicat de Periodistes

d'Andalusia (SPA), i l'experta en salut Elvira Méndez, directora de Salut i Família. Aquesta darrera ens va mostrar interessants propostes per conciliar la vida familiar i laboral, com l'experiència del Banc del Temps, concebut per intercanviar serveis entre les persones, mentre que els companys periodistes van explicar les seves problemàtiques específiques per conciliar vida privada i professional. Mònica Huguet, amb quatre fills, es va presentar com tota una experta en aquesta lluita diària i es va queixar de la poca durada dels permisos de maternitat, a més de denunciar la falta de serveis socials públics. Per la seva banda, Félix Alonso, membre del comitè d'empresa del seu diari, va ser el representant dels homes periodistes, que donen tanta importància com les seves companyes a la conciliació de la vida laboral amb una vida familiar que no es volen perdre i que

no renuncien a fer valer aquest dret. Lola Fernández, primera dona Secretària General d'un sindicat a Espanya, també va reivindicar el seu dret a gaudir dels primers anys de vida dels seus fills sense haver de renunciar a perdre el seu lloc de feina, i va arrencar el somriure dels presents quan va explicar les reunions sindicals que molt sovint organitza el seu sindicat en un parc de Sevilla mentre els seus fills juguen al seu voltant.

Tot plegat, un intercanvi d'experiències que ens mostra que tant des del Sindicat de Periodistes com des dels comitès d'empresa i des de cadascun dels nostres llocs de treball, els periodistes tenim molta feina per endavant per fer que la conciliació de la nostra vida privada i la nostra vida laboral sigui una realitat compartida per homes i dones, que ens faci rendir més en la nostra professió i, sobretot, que ens faci més feliços.

concretes del dia a dia en l'exercici de la professió, tant en un mitjà, sigui de la mida que sigui, com a partir d'iniciatives individuals o de petits col·lectius. La comissió organitzadora ha dissenyat tres grans actes centrals i altres de més limitats i de caràcter sectorial per engrescar el conjunt de la professió a participar en el debat que proposem.

Els debats públics precongressuals

1. La Llei de Conciliació Laboral i Familiar

Aquest ja es va celebrar el passat 7 de març, en el marc del Dia de la Dona Treballadora

2. La informació en la globalització: la relació entre Internet i els mitjans de comunicació

Aquest acte coincidirà més o menys amb el nostre vuitè aniversari. Es va fixar per fer-lo coincidir amb la trobada a Barcelona del Banc Mundial. Com ja és sabut, aquesta cita s'ha desconvocat però això no impedeix que seguim amb la nostra idea inicial. S'està gestionant la participació de diverses personalitats que puguin fer aportacions d'interès sobre aquesta qüestió des de l'òptica de la nostra professió. Una de les persones que hem connectat, Manuel Castells, ja ens ha mostrat la seva predisposició a participar en aquest debat, a finals del mes de juny.

3. Les noves eines de la informació i la precarietat laboral i professional dels periodistes

Aquest acte pretén abordar els problemes, laborals i professionals, derivats dels continus canvis tecnològics en el món de la informació.

La campanya precongressual es completa amb l'organització de trobades sectorials, d'àmbit empresarial, de grups mediàtics o a nivell territorial per vehicular les propostes que sortin dels actes que acabem d'explicar. La idea és construir un cercle de gent que s'impliqui de cara en el Congrés en la feina del seu àmbit de treball o territorial. La feina, diguem-ne d'agitació, es completarà amb un reforçament de l'acció de comunicació del Sindicat. Per això estem treballant força en les darreres setmanes per culminar la pàgina web de l'SPC i que pugui tenir un apartat propi del Congrés. Reforçarem la informació de l'activitat sindical a través de les publicacions al nostre abast, tant electròniques com en suport de paper (*Fil Directe* i *Fil Directe/Notícies*). Així, estem dissenyant un *Fil Directe/On Line* que esperem que pugui estar a l'abast de tothom ben aviat.

Tarragona viu el clam dels periodistes contra la precarietat

I Trobada de Periodistes de la demarcació de Tarragona

Dissabte, 12 de maig 2001, 9:00 h. | Port de Tarragona

Assemblea oberta al conjunt de professionals de les comarques tarragonines

Temes:
 - L'evolució de la professió
 - La informació
 - La precarietat
 - La comunicació
 - La globalització
 - La conciliació de la vida familiar i laboral

ORGANITZADA PER:
 - Comitè de Treballadors
 - Comitè de Informació
 - Comitè de Comunicació
 - Comitè de Conciliació de la Vida Familiar i Laboral
 - Comitè de Precarietat

ASSISTIR: Tots els periodistes de la demarcació de Tarragona

VINE I DIGUES LA TEVA

Informació: Tarragona - Premsa de Catalunya | Col·legi de Periodistes de Catalunya

◆ Un total de 83 periodistes de les comarques de Tarragona van participar, el dissabte 12 de maig passat en una trobada per discutir sobre tots aquells problemes que afecten el desenvolupament de la tasca professional. L'assemblea estava convocada per les demarcacions de Tarragona del Sindicat de Periodistes de Catalunya del Col·legi de Periodistes de Catalunya. El lema de la trobada va ser "Per una dignificació integral de l'exercici del Periodisme". La trobada es va celebrar com una assemblea oberta al conjunt de professionals d'aquestes comarques. La sessió, que va tenir lloc al Port de Tarragona, estava organitzada en sis tallers sectorials diferents. Aquests tallers van ser els de Premsa escrita, Fotoperiodisme, Ràdio, Televisió, Noves Tecnologies i Gabinet de Comunicació. A la tarda es van presentar les conclusions i la jornada de treball va ser clausurada pel degà del Col·legi de Periodistes, Salvador Alsius, i pel president de l'SPC, Enric Bastardes. En una propera edició de *Fil Directe* resumirem les resolucions adoptades. L'SPC encoratja els periodistes d'altres punts del territori perquè imitin aquesta lloable iniciativa dels companys i companyes tarragonins que han trobat el suport de les organitzacions professionals i sindicals de Catalunya per dur-ho a terme aquesta jornada de reflexió professional.

Festa del 8è aniversari

◆ El Sindicat de Periodistes de Catalunya es va fundar els 19 i 20 de juny de 1993. Fem ja vuit anys i hem perdut la tradició de celebrar-ho. De fet, només ens hi vam posar els dos primers anys. Ara volem recuperar-la. Som un referent en la professió, hem fet molta feina, treballem molt (com a tot arreu, uns més que altres...) però també ens cal distreure'ns. Per això estem preparant una festa d'aniversari i ja us en farem arribar els detalls. Però guardau-vos a l'agenda aquests dies perquè intentarem organitzar-la com més grossa millor. Ja en tindreu notícies.

Necessitem ajuda!

◆ S'acosta molta feina. Et volem demanar que ens ajudis a organitzar tota aquesta colla d'actes que ens hem proposat, o bé la festa del vuitè aniversari, o bé les tasques de comunicació, o bé... Hi ha feina per al gust de tothom. Només et demanem uns minuts a la setmana o quan puguis, si tens temps. Si vols col·laborar amb nosaltres, posa't en contacte amb la secretaria del Sindicat a través del telèfon 93 412 77 63 o del correu electrònic spc@sindicat.org.

XAVIER GÓMEZ

La professió debat com conciliar la vida laboral i familiar

Televisió Espanyola a Sant Cugat, un centre amb poc futur professional

Els últims relleus a la cúpula no han reduït el control polític que viu el mitjà

F.D.

Quan ja fa uns dos mesos de la presa de possessió del nou director de TVE a Catalunya, Ramon Font, encara no hi ha cap indici d'allò que va anunciar el director general, Javier González Ferrari: "El nombramiento de Ramon Font supone un punto de inflexión en Sant Cugat". De moment, la loteria dels nomenaments ha afavorit alguns dels que sempre suren, i que durant un temps han estat a la reserva. També és cert que algun càrrec, com el de Cap d'Informatius, recau en una professional allunyada, fins ara, del lloc de comandament. De les primeres paraules adreçades per Teresa Carreras al personal dels Informatius, se'n desprèn que arriba al càrrec amb molta il·lusió, però, a Sant Cugat ja fa anys que, només amb il·lusió la màquina no funciona. Cal determinació i autonomia suficient per poder capgirar les coses i eradicar els vicis instal·lats a l'empresa, que viu fora d'aquest món.

Mentre a qualsevol empresa de comunicació, per petita que sigui, es viuen canvis a una velocitat que costa pair-los, aquí els posseïdors de la veritat canten les excel·lències d'unes maneres de producció pròpies de l'imperi de la televisió única. Encara no s'adonen que l'espectador pot triar i que els productes, siguin transcendents i amb contingut, o frívols i per passar l'estona, poden ser atractius i dinàmics, sense aquella olor a ranci i sensació de cartró pedra, que ens caracteritza.

Sense capacitat de decisió

La capacitat de les successives direccions de Sant Cugat per decidir qualsevol cosa ha arribat a una limitació que ratlla el ridícul. Qui ens ho havia de dir. Cap dels que en democràcia, Constitució i Estatut han succeït el franquista Jorge Arandes no han gaudit del grau d'autonomia i poder que ell va administrar.

Els exemples són nombrosos, el 1992 vam perdre la corresponsalia a Madrid, els viatges fora de Catalunya per seguir alguna notícia són escadussers, el treball per àrees s'ha reduït a dues seccions, política i societat, on tothom fa de

CARLES CID

La redacció de TVE al centre territorial de Sant Cugat

tot, la durada de l'Informatiu migdia no passa dels 20 minuts, la presència de Catalunya en els Telediarios o en altres informatius no es correspon amb el pes específic ni amb el volum d'informació que genera... Per postres, el nou director arriba amb el lema "Més Sabadell i menys Tiananmen", recuperant la vella cançó que les notícies del món ja les dona el Telediario i els espectadors catalans només els hem d'informar d'allò que els és proper.

Però, no havíem quedat que vivim en la globalització? Des de la vaques boges a la immigració, passant pels acomiadaments de Marks i Spencer, se'ns fa difícil acotar l'àmbit de la notícia.

Pel que fa a la capacitat de producció

del Centre de Sant Cugat continuem amb mínims. El poc que fem és, en bona part, en mans de productores privades, i en cap cas no destaca pel segell de qualitat, que en altres moments havia caracteritzat els productes de Sant Cugat.

De dubtosa imparcialitat

Ja s'anuncien les primeres rescissions de contractes o simplement deixar de donar feina a una colla de treballadors que cobren a tant la peça però que en molts casos porten anys fent una jornada laboral, taula per taula, amb els companys de plantilla.

Del rigor i la imparcialitat dels nostres informatius, només cal veure el tracta-

ment de tot el que està relacionat amb el País Basc, durant la campanya, i abans que comencés. Les omissions habituals de tot allò que de negatiu pugui afectar el Partit Popular, i les opinions pamfletàries dels col·laboradors, tots del mateix color polític, en les tertúlies i entrevistes de Ràdio Nacional i Televisió Espanyola.

Amb aquest panorama, cal molt més que il·lusió per agafar qualsevol càrrec en aquest centre de producció, si no és que es vol contribuir a la mort, per inanició, de Sant Cugat. És el model posat en pràctica per la direcció de Ràdio 4, que, sense cap mena de vergonya, pretén celebrar el 25è aniversari. De què?

La divisió sindical porta l'agència EFE a un conveni d'eficàcia limitada per als treballadors

La divisió sindical, fruit dels enfrontaments entre CCOO, d'una banda, i UGT i APLI, de l'altra, ha dut a signar un conveni d'eficàcia limitada per primera vegada a la història de l'Agència EFE, que ha tancat de manera decebedora quatre anys de negociacions laborals (des del 1997 fins el 2000).

Aquest pacte va ser signat a principis del mes de gener per UGT i APLI amb la direcció de l'Agència EFE, mentre que CCOO es va negar a sumar-s'hi.

UGT i APLI representen el 50% (ja que aquests dos sindicats sumaven just el 50%) de la taula negociadora del conveni -sis membres de dotze- i CCOO representa l'altre 50 per cent. Això suposa que el conveni només tindrà vigència per als afiliats dels dos primers sindicats i aquells treballadors que decideixin sumar-s'hi individualment.

Des de la secció sindical de l'SPC (que no va poder negociar el conveni per no estar present a la taula

negociadora, encara que podria participar en el següent si es compleixen els acords subscrits després d'una demanda presentada pel nostre sindicat) hem valorat com a insuficient aquest conveni i hem decidit no donar-li suport, malgrat que hem donat llibertat a cada afiliat perquè faci individualment el que cregui més oportú.

Acords econòmics insuficients

Encara que no considerem que tot el que s'ha negociat en el conveni sigui dolent, com defensa CCOO, l'SPC creu que els acords econòmics són insuficients, ja que impliquen un augment consolidat de només el 2,3% dels salaris entre elany 1997 i 2001. Això significa una pèrdua en aquest període de més de 10 punts de poder adquisitiu.

L'empresa ha ofert una paga compensatòria, però només una vegada i no consolidada, per aquest poder

adquisitiu perdut (unes 360.000 pessetes brutes per treballador). Això ha fet que la majoria de companys hagin acabat signant individualment el conveni sota la amenaça de perdre aquests diners.

Discriminació dels contractats temporals

Al marge del tema econòmic, des de l'SPC hem valorat com a negatiu alguns altres temes socials del conveni d'eficàcia limitada, com la discriminació dels contractats temporals respecte els fixos, la no contemplació dels drets de les parelles de fet o la pèrdua de dies festius (*xupetins* en el nostre argot professional).

El pitjor de tot és que, després d'un conveni insuficient com aquest, ens temem que s'aguditzarà la divisió sindical a l'empresa en els propers mesos, una qüestió que, com de costum, serà aprofitada per l'empresa per seguir imposant-nos unes condicions de treball cada vegada pitjors.

No és això, la reforma

L'SPC rebutja la proposta de CiU per reformar la Corporació i aposta per una radiotelevisió pública al servei de tots els ciutadans

El 15 de maig es va filtrar a diferents mitjans de comunicació la proposta de Convergència i Unió per reformar la Llei de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, (CCRTV). Segons aquestes filtracions la proposta del partit en el govern deixa en mans de l'executiu català el nomenament dels directors de la televisió i la ràdio públiques. Davant aquesta informació la secretaria de Comunicació de l'SPC va emetre un comunicat per expressar el seu rebuig a la proposta de CiU.

Per fi, Convergència i Unió ha desvelat la seva posició pel que fa a la reforma dels òrgans de gestió i control de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV). Però no ho ha fet en la ponència parlamentària prevista a l'efecte, sinó pel que sembla, a través d'unes filtracions periodístiques que tot i la seva provisionalitat, ja indiquen per on no vol CiU que avanci la independència dels mitjans públics catalans.

La reforma de la CCRTV no acaba en el sistema d'elecció del director general (o president). Calen altres condicions per garantir un sistema públic de comunicació neutral i pluralista, al marge de les disputes partidistes. Però ens sembla evident que és una peça clau de l'edifici que cal bastir per garantir la independència necessària de la radiotelevisió pública.

En aquest sentit, la proposta que ha estat coneguda fa pocs dies sembla destinada a impedir el consens imprescindible per a la reforma.

Un pas enrera

La proposta també ens sembla un clar pas enrera respecte a l'objectiu d'aconseguir uns mitjans públics de prestigi i allunyats de la tutela governamental, en la línia de l'entorn europeu i de les propostes democratitzadores provinents de sectors professionals, sindicals i acadèmics. Unes propostes que s'estan estenent a diferents punts d'Espanya, com Galícia, País Valencià i Andalusia.

Per part del Sindicat dels Periodistes de Catalunya, reafir-

mem la necessitat que el director general de la Corporació, i de tots els altres mitjans públics, sigui elegit per consens parlamentari, directe o indirecte (a través del consell d'administració) de forma que es garanteixi d'entrada la independència i la capacitat professional del màxim responsable de la ràdio i la televisió autonòmiques.

Creiem que aquest plantejament respon a l'esperit del debat sobre l'audio-visual celebrat fa un any i mig i lamentàriem que el Parlament de Catalunya defraudés les expectatives socials i professionals creades aleshores i no fos l'exemple per a tot Espanya d'uns mitjans públics al servei de tota la societat.

Treballadors de TV3 es manifesten a l'interior de les instal·lacions de Sant Joan Despí

Democratització dels mitjans públics: s'estén el clam

S. S.

Mentre a Catalunya CiU, amb el suport del PP, busca fer marxa enrere als acords per "desgovernamentalitzar" els mitjans de comunicació públics, a altres llocs de l'Estat espanyol han pres exemple del debat que hi va haver aquí, i diverses iniciatives han ajudat a posar a l'ordre del dia el tema de la democratització dels mitjans.

Un bon exemple d'aquestes iniciatives és Galícia, en aquesta comunitat continua a bon ritme la recollida de signatures (en calen 15.000) per impulsar una Iniciativa Legislativa Popular, promoguda per 300 professionals de la RTVG, amb

el suport dels companys de RTVE a Galícia. L'objectiu d'aquesta acció és reformar la Llei de la radiotelevisió gallega per garantir que el director general l'elegeixi el Parlament -i no el Govern- per majoria de dos terços, per un període de cinc anys, i després d'haver escoltat el consell d'administració. El mateix objectiu es plantegen els grups de l'oposició al Parlament del País Valencià, amb el suport dels professionals de la RTVV, i en primer lloc el comitè professional de Canal 9. I la mateixa reclamació parteix de la Plataforma en Defensa de la RTV Pública, impulsada des de Madrid pels companys de RTVE.

Aquesta "flama" que es va encenent aquí i allà, i que la recent campanya electoral basca ha posat cruament en evidència (sobretot a RTVE, però també a l'EITB), sembla que ha influït també en la presa oficial de posició per part del PSOE, que ha presentat -ja era hora!- un model acabat de RTV pública, que sembla estar disposat a aplicar també allà on la controla, Andalusia, on els companys del sindicat d'Andalusia estan promovent la reforma de la Llei de la RTVA.

Malgrat l'escepticisme d'alguns companys, l'escassa consciència social de la importància de garantir el dret a la informació en una societat demo-

cràtica, i malgrat el tacticisme de molts partits, defensors o contraris a un model no governamental de RTV pública segons la conjuntura, l'oportunitat política o si controla totalment o parcialment un mitjà, creiem que és irreversible l'avenç cap a un model d'independència, neutralitat i pluralisme, en sintonia amb l'entorn europeu i sobretot amb la societat, que mereix uns mitjans realment públics, que responguin a l'interès general en el camp de la informació, la formació i l'entreteniment. La Confederació de Sindicats de Periodistes (CSP) en fa, des del primer moment, un dels seus cavalls de batalla.

El debat de mijans públics al Congrés de la CSP

JOAN PUIG

La confederació demana uns mitjans públics plurals

Davant la polèmica generada pel tractament informatiu que Televisió Espanyola ha fet durant la campanya electoral basca, la comissió gestora de la Confederació de Sindicats de Periodistes (CSP) va fer una crida per reformar les lleis estatals i autonòmiques que regeixen les corporacions i els mitjans públics. El Congrés de la SCP va validar aquests plantejaments i va reiterar la necessitat que els governs respectin el dret constitucional a la informació que està per sobre dels interessos polítics partidistes.

Per aquesta raó es per la qual es proposa la reforma legislativa. Una reforma que en primer lloc hauria de nomenar els directors generals per part d'estaments (consell d'administració, ens independents) lluny del control governamental. Els consells d'administració han de ser escollits per consens parlamentari amb majoria qualifica-

da i en base a uns criteris d'independència i professionalitat. La CSP considera que aquesta qüestió va més enllà dels informadors i que cal que s'impliquin en la defensa dels mitjans públics d'informació altres col·lectius, com poden ser les universitats o els sindicats..

Drets laborals i professionals

En el marc d'aquesta lluita, l'SPC va convocar a tots els professionals a manifestar-se l'1 de maig per defensar unes condicions de treball dignes per a tots els periodistes i per reivindicar unes condicions que permetin treballar en llibertat. El Sindicat va denunciar els intents de control de la informació que reben els professionals per part de poders econòmics i polítics. Les precàries condicions laborals són sovint l'arrel de moltes de les manipulacions informatives en molts mitjans.

La reforma laboral, un pas enrere per als periodistes

La nova Reforma Laboral no redueix el nombre dels contractes temporals i precaris sinó tot al contrari.

ISABEL MOLINA
Servei Jurídic SPC

La denominada Reforma Laboral no és més que un pas enrere en les reivindicacions dels treballadors, ja que no redueix el nombre dels contractes temporals i precaris sinó tot al contrari. Tenint en compte la precarietat laboral que es viu en el món del periodisme, la Reforma Laboral suposa bàsicament un greuge, perquè a vegades no és que no hi hagi contractes precaris sinó que ni tan sols hi ha contractes, és a dir, una situació de total desprotecció.

Els punts en els quals la norma dictada pel Govern central afectarà encara més els periodistes són els que fan referència a les modificacions dels contractes a temps parcial, l'ampliació del col·lectiu als quals afecta la indemnització de 33 dies i l'ampliació dels col·lectius als quals es poden fer contractes de formació.

Contractes a temps parcial

Fins ara només es considerava contracte a temps parcial la jornada inferior a un 77% de la que és habitual. Ara s'ha augmentat fins el 99% i això suposa empitjorar les prestacions a la Seguretat Social, ja que els contractes a temps parcial necessiten més període de cotització. Els dies cotitzats no es tenen en compte com a dies sencers sinó que consten com una fracció de jornada, per la qual cosa, per a cada prestació es necessitaran més dies de cotització. A més, amb l'anterior legislació, en els contractes a temps parcial el límit d'hores complementàries era del 30%

de les ordinàries. Ara serà del 60%. Aquestes hores complementàries tenien també un màxim de distribució que ha desaparegut. Així, ara es podran contractar plantilles a temps parcial per cobrir plantilles de jornada completa i només caldrà fer ampliacions amb hores complementàries a lliure distribució de l'empresari.

Indemnització de 33 dies

Aquesta indemnització reduïda ja existia per a determinats col·lectius, però a diferència del que s'ha dit, aquesta indemnització no és per a qualsevol tipus d'acomiadament, ja que l'acomiadament improcedent continua regint-se per 45 dies per any.

Aquest supòsit d'indemnització reduïda es dona en el cas que l'empresa faci un acomiadament per causes objectives com són les organitzatives, les econòmiques o les estructurals. El treballador/a pot recórrer contra l'acomiadament per considerar que les causes al·legades per l'empresa no tenen fonament i, en el cas que el jutge falli al seu favor, enlloc dels 45 dies per any que li haurien correspost abans de les reformes, se l'indemnitzarà amb 33 dies per any en comptes dels 20 estipulats. Aquest col·lectiu ha estat ampliat als joves fins a 30 anys (abans era per a menors de 30 anys); als aturats amb més de 6 mesos (abans era amb més de 12 mesos); a les dones desocupades contractades en els 24 mesos següents a la data del part; a les persones que perceben prestacions per desocupació o subsidis i a les quals els

ANNA JIMÉNEZ

L'SPC també va ser a la manifestació de l'1 de maig contra la reforma laboral

quedin com a mínim un any de remuneració, i als perceptors de la renda mínima d'inserció.

Això pot suposar que a partir d'ara qualsevol acomiadament sigui presentat com a acomiadament "objectiu" perquè en el pitjor dels casos, la indemnització serà de 33 dies, enlloc dels 45 dies, per la qual cosa, per la via indirecta o encoberta, s'estan abaratint els costos d'acomiadament quasi per a tota la població activa.

Contractes de Formació

Aquests contractes són els que abans es deien d'aprenentatge. Encara que canviï el nom, tot segueix igual. És una modalitat sense dret a prestació de desocupació i sense cotitzacions per al futur (invalideses, jubilació...) El cost de cotització d'aquests contractes és molt baix, ja que a les empreses només

els costa el mòdic preu de 4.000 pessetes al mes. Fins ara, el límit d'edat eren els 21 anys. El Govern ha aprovat que no hi hagi límit d'edat per a estrangers, desocupats de més de tres anys i treballadors provinents de situació d'exclusió social.

Això permetrà que es pugui utilitzar aquesta modalitat de contractació per a tota aquella persona estudiant de periodisme (mentre encara no tingui el títol) amb més de tres anys inscrit com a desocupat.

D'altra banda, les bonificacions de contractes indefinits ja existien des de feia quatre anys. La única cosa que fa el Govern cada dos anys és modificar els percentatges de bonificació i retocar alguns dels col·lectius afectats. La realitat diu que aquestes bonificacions no han servit per a la creació de

treball estable ni per mantenir llocs de treball fixos. Només han servit perquè tots els cotitzats paguem les indemnitzacions d'aquests contractes a la finalització dels dos anys de bonificació. És a dir, que no s'han estabilitzat llocs de treball, ni s'ha eliminat la contractació temporal, sinó que s'han establert cicles de rotació: temporals, fixos, acomiadats...

Tampoc és cert que s'estigui potenciant la contractació de dones per molt que es bonifiquin situacions de maternitat perquè a l'hora de la veritat, quina dona voldrà quedar embarassada si té una situació de contractació temporal o precària? Les úniques millores que es poden obtenir són a través de les negociacions a les empreses imposant limitacions als contractes temporals amb diversos tipus de fórmules.

L'any 2000 van ser assassinats 32 periodistes

L'informe anual de l'organització Reporters Sense Fronteres (RSF) denuncia que durant l'any 2000 van morir trenta-dos periodistes durant l'exercici de la seva professió o per les seves idees. A més, van ser detinguts 329 professionals de la informació, i d'aquests 74 encara continuen empresonats.

Dels 32 informadors morts, onze van ser assassinats per grups rebels o moviments independentistes en conflicte armat amb el poder, com va passar a Sierra Leone, Sri Lanka o Colòmbia. Segons denuncia el document fet públic per RSF, Colòmbia és l'únic país de l'Amèrica Llatina on els grups armats ataquen els periodistes. En aquest país molts professionals de la informació opten per l'exili després de veure's sot-

mesos a intimidacions, agressions i segrestos i després de veure com companys de professió són assassinats. L'informe revela que durant el 2000 a Colòmbia han estat segrestats una vintena d'informadors, la majoria per la guerrilla; dos periodistes van ser assassinats després d'haver denunciat els abusos o la corrupció dels paramilitars, i una periodista va ser retinguda, maltractada i violada. Els països més perillosos per als periodistes, és a dir, allà on és més difícil exercir la llibertat d'informació són Rússia i Ucraïna, on es van comptabilitzar quatre periodistes morts durant l'any passat a cada un, i Sierra Leone, on van morir-ne tres.

En l'informe de RSF, publicat el mes passat amb motiu de la celebració a

principis de maig de la Jornada Internacional de la Llibertat de Premsa, l'organització no governamental lamenta que la impunitat continui sent la norma general en els casos d'assassinats de periodistes.

La xifra d'informadors morts el 2000 a tot el món va ser lleugerament inferior a la registrada el 1999, quan van morir 36 periodistes. La xifra de detinguts, 329, va ser una de les més baixes dels últims anys. Els països on es van empresonar més professionals van ser Birmània i la Xina, amb 13 i 12 respectivament, l'Iran amb 10, i Etiòpia amb 7.

A part dels morts i els empresonats, l'informe de RSF també denuncia que més de 500 periodistes van ser agredits o amenaçats i 295 mitjans van ser

objecte de censura. En els quatre primers mesos d'aquest any ja han mort quatre periodistes en l'exercici de la seva professió a Filipines, Kuwait, Kòsovo i Paraguai. A més, des del gener, 75 periodistes han estat detinguts, 107 amenaçats o agredits i 55 mitjans de comunicació han estat censurats. Pel que fa als periodistes empresonats, l'1 d'abril del 2001 n'hi havia 74, mentre que en el mateix període de l'any passat eren 85 els professionals empresonats.

L'organització destaca que prop d'un terç de la població mundial viu en un país sense llibertat de premsa. L'informe també exposa com molts règims intenten controlar Internet després de comprovar que aquest mitjà pot servir en molts casos per evitar la censura.

II Jornades per la Llibertat d'Informació al Món: Ser periodista a l'Àfrica

Barcelona acull un debat crític sobre la professió periodística

Per segon any consecutiu Barcelona és el punt de trobada d'un granencontre internacional per commemorar i reivindicar el dret a la llibertat d'informació.

El 3 de maig de 1991, un grup de periodistes africans es va aplegar a Windhoek, la capital de Namíbia, per promoure els mitjans de comunicació independents i plurals al continent i va redactar un manifest on es va proclamar la necessitat de l'existència d'una premsa independent, pluralista i lliure com a component essencial en tot procés de desenvolupament democràtic i econòmic.

Periodistes per la llibertat

Lla UNESCO va assumir aquesta declaració i poc temps després, l'Assemblea General de les Nacions Unides va instaurar formalment el 3 de maig com a Dia Mundial de la Llibertat de Premsa.

Deu anys després d'aquella declaració, diverses organitzacions de periodistes de Catalunya, entre les quals es troba l'SPC, amb el patrocini de la regidoria de Cooperació de l'Ajuntament de Barcelona i el suport d'organismes com el Fòrum de les Cultures 2004, van creure oportú retre homenatge a aquells capdavanters i donar un cop d'ull a la situació actual dels mitjans de comunicació africans.

Per aquest motiu es van convocar les II Jornades per la Llibertat d'Informació al Món: Ser periodista a l'Àfrica. Aquestes jornades es van celebrar els dies 2, 3 i 4 de maig al Centre de Cultura Contempo-

IVAN G. COSTA

Zoe Titus, periodista namibiana que va participar a les jornades sobre Àfrica

rània de Barcelona i van comptar amb la participació de diversos periodistes africans que van compartir les seves experiències i van apropar els assistents a les jornades a un món desconegut per a la gran majoria: el panorama del periodisme africà. Un panorama marcat per les dificultats que troben els periodistes a l'hora d'exercir la tasca informativa a països sovint encara en conflicte bèl·lic.

D'una banda, els periodistes Donat M'Baya, de l'associació "Journalistes en Danger" de la República Democràtica del

Congo; Zoe Titus, del Media Institute of Southern Africa, de Namíbia, i Emily Nyanjugu, de la Xarxa de Defensa dels Mitjans Independents a l'Àfrica, de Kènia, van parlar dels organismes de defensa del periodista a l'Àfrica Subsahariana.

En una altra taula rodona Rafael Marques, d'Angola, Paul-Louis Nyemb, del Camerun i Dieudonné Somé, de Burkina Fasso, van explicar les seves experiències de professionals amenaçats en els seus països. Una situació de perill amb la qual han de conviure dia a dia i intentar fer la seva feina amb el

màxim rigor possible. A banda d'aquestes taules rodones també es va organitzar un debat que va tenir com a protagonistes periodistes catalans que han treballat a l'Àfrica. Va servir per posar de manifest i contrastar dos punts de vista ben diferents.

Representants d'ONGs

Durant les jornades també es va organitzar un debat amb representants d'ONGs que treballen al continent africà i que van fer la seva anàlisi dels mitjans de la zona. Els assistents a les jornades també van tenir

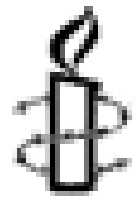
ocasió de visionar el film "Clando", realitzat al Camerun.

Durant les sessions informatives que es van fer, Jean-François Juillard, encarregat de l'àrea africana de RSF, va donar a conèixer l'informe anual de la seva organització sobre la situació de la llibertat de premsa a l'Àfrica.

Com a dades importants d'aquest informe cal ressaltar que cinc periodistes van ser assassinats durant l'any 2000, 3 a Sierra Leone (un reporter local i dos corresponents estrangers), un reporter a Somàlia i un periodista d'investigació a Moçambic. D'altra banda, Etiòpia és el país africà on hi ha més periodistes empresonats, set en total. Set periodistes més van ser empresonats a diversos països africans: 4 a la República Democràtica del Congo, un a la República Centrafricana, un a Níger i un altre a les Illes Comores. Mentrestant, molts dirigents africans omplen la llista de "pitjors enemics de la llibertat de premsa" any rere any com José Eduardo dos Santos, president d'Angola, el de Zimbabwe, Robert Mugabe o Joseph Kabila, com ho va ser anteriorment el seu pare, a la República Democràtica del Congo.

Tot plegat, una ocasió única per adonar-nos de la realitat d'una professió, l'exercici de la qual, a la majoria dels països africans, està amenaçada pels conflictes armats, les pressions polítiques i econòmiques, així com per grups civils i guerrilles; una situació que els periodistes no hem de deixar de denunciar des d'aquí.

El règim liberianès empresona periodistes que informen de la realitat del país

Amnistia Internacional

LIBERIA

Amnistia Internacional demana la llibertat immediata per a quatre periodistes independents de Libèria detinguts des del 21 de febrer per escriure articles on criticaven el govern. El mes de març un tribunal penal de Libèria va denegar la petició de llibertat sota fiança.

Joseph Bartuah, editor, Abdullah Dukuly, redactor en cap, Jerome Dalieh, cap d'informació, i Bobby Tapson, redactor, van ser detinguts a Monròvia quan *The News*, el

diari en el qual treballaven va informar que el govern usava fons públics per comprar peces de recanvi per a helicòpters mentre els funcionaris de l'Estat portaven mesos sense cobrar els sous. L'article publicat a *The News* també explicava que el Govern liberianès havia recorregut a l'erar públic per comprar targetes de Nadal mentre la població viu sense serveis com són l'aigua, l'electricitat i el telèfon. Segons l'ordre de detenció, els quatre periodistes pretenien

"revelar informació sobre la defensa nacional a potències estrangeres".

Amnistia Internacional ha instat les autoritats liberianes a deixar en llibertat els quatre periodistes de forma immediata. Per a l'organització humanitària, aquests quatre professionals són presos de consciència mentre no es tingui cap prova fiable de que hagin comès un delictes comú. En cas que les proves existeixin, Amnistia demana a les autoritats de Libèria que garanteixin la celebració d'un judici imparcial en el qual es compleixin les normes de justícia processal reconegudes internacionalment.

Amnistia Internacional denuncia que a Libèria és habitual que els periodistes i els defensors dels drets humans

siguin detinguts, sotmesos a maltractaments, acusats de delictes comuns, amenaçats i obligats a exiliar-se. L'any passat van ser empresonats, durant diferents períodes de temps, nombrosos periodistes de Libèria com Suah Deddeh, president de l'Associació de la Premsa de Libèria, o Isaac Redd, periodista de ràdio. El setembre del 2000, set treballadors de la publicació independent *New Democrat*, entre ells el director, van haver de fugir del país després de rebre amenaces de mort per part de les forces de seguretat. El mes de març del 2000, el govern de Libèria va clausurar l'emissora independent Star Radio després que aquesta hagués difós una informació sobre abusos contra els drets humans come-

sos al país. El mateix mes la també emissora independent, Radio Veritas, va ser clausurada però després d'una sèrie de protestes va les autoritats van tornar a permetre l'emissió.

La repressió no se centra només en els professionals de Libèria, el passat mes d'agost quatre periodistes de la televisió britànica Channel 4 van ser detinguts acusats d'espionatge. Els periodistes van ser apallissats i un d'ells també va ser amenaçat de mort. Finalment van ser posats en llibertat.

L'SPC vol donar a conèixer a través d'aquesta pàgina de Fil Directe les campanyes d'Amnistia Internacional en favor de periodistes perseguits per fer ús de la seva llibertat d'expressió

Oficina de premsa d'Amnistia Internacional a Londres,
+ 44 20 7413 5566
<http://www.amnesty.org>
Centre de documentació:
<http://www.edai.org/centro>

José Juan González Encinar, catedràtic de Dret Constitucional de la Universitat d'Alcalá de Henares

La televisió pública espanyola continua sent una mòmia del franquisme"

— Salvant les distàncies quina relació es pot establir entre els fets de Praga i Rússia i el que està passant ara a l'Estat espanyol?

— Comparar el que passa aquí amb el que passa a països que han viscut tant de temps sota un sistema comunista és matèria delicada. Però és cert que, com ja s'ha comprovat en les últimes eleccions basques, aquí perviu una concepció semiclerical de la política. Molts polítics conceben la seva tasca com una mena de sermó o de catequesi, i la democràcia no és això. La política democràtica és una altra cosa, és la discussió en públic, lliure i pacífica. Una cosa que aquí encara no tenim.

— En cas de manipulació, a qui correspon denunciar-ho?

— Tota protesta que es faci en contra de la manipulació política no només és bona sinó que és necessària. Però més que qui l'hauria de fer em preocupa la ressonància que pugui tenir. Molta gent protestem des de fa temps contra una cosa que ens sembla inaudita en el context europeu: que un govern controli, per manipular, la televisió que paguen tots els ciutadans. Però el sistema organitzatiu de la televisió pública espanyola continua sent una mòmia del franquisme. S'han d'articular les propostes de diferents sectors per multiplicar la seva ressonància i que la ciutadania prengui consciència de la importància del tema.

— Quin model alternatiu hauria de plantejar-se per canviar la situació actual? Quines mesures legals són necessàries per garantir uns mitjans públics plurals i imparcials gestionats de forma democràtica i professional?

— A molts ciutadans els sembla que pel fet d'haver-hi diferents partits ja estem en democràcia però no s'adonen que els mitjans de comunicació a través dels quals s'informa de la política poden esmoreir el pluralisme. El que ha fet RTVE amb la precampaña de les eleccions basques ha estat un periodisme gairebé de partit únic. El President del govern central apareixia al principi dels informatius, al mig i al final. La resta de polítics han estat tractats com si fossin Peter Pan: apareixien i desapareixien volant.

— Potser caldria un model alternatiu?

— El nostre sistema de comunicació és ja inevitablement dual, públic-privat, i hem de partir d'aquí. Els esforços han d'orientar-se a garantir el pluralisme en el seu doble nivell: extern (pluralitat de fons informatives) i intern (pluralisme dins del mitjà). El primer s'assegura amb

Juan José González Encinar també va intervenir al Congrés de la CSP

mesures anticoncentració i la UE ja ha desistit de l'intent de consensuar una directiva anticoncentració de mitjans i a Espanya no existeix cap règim específic de forma que les normes que s'apliquen són les més ineficaces d'Europa. I el pluralisme intern en aquests moments només es pot garantir adequadament en els mitjans públics. Però per aconseguir-ho cal modificar les lleis que ho regulen. Ja fa temps que dic que l'Estatut de Radiotelevisió de 1980, llei bàsica de la qual deriven les de les comunitats autònomes amb mitjans de comunicació, serveix exactament per tot el contrari del que la Constitució de 1978 exigeix. Però l'Estatut de 1980 continua vigent perquè cap majoria política sent la necessitat de reformar una norma que li atorga el control dels mitjans de comunicació. Hem de ser els ciutadans i els professionals, els que exigim un remei urgent a un problema sagnant.

— Com es poden articular aquestes rebel·lions?

— Cal organització per articular la ressonància de les protestes com les de

Galícia, Catalunya o les del País Valencià. Hem de mantenir viva la flama de la protesta i per això necessitem la coordinació de professionals i ciutadans. Els avenços són encara moderats, fins i tot a Catalunya que va al capdavant. El Consell de l'Audiovisual és un avenç important però encara queda molt per arribar a un ordre democràtic de la comunicació a Espanya.

— I com s'hauria de fer aquest camí?

— S'ha de fixar un ordre de prioritats i per aconseguir-ho s'ha de tenir una lògica, una estratègia. Per recollir cal sembrar, però per sembrar també cal llaurar i la nostra cultura política encara no està llaurada en matèria de comunicació. Cal fer arribar a la consciència de l'opinió pública que la comunicació és el tema central al voltant del qual es vertebrava una comunitat política. La veritable Constitució d'un poble no és la Constitució jurídica sinó el seu sistema de comunicació. O l'ordre de la comunicació propicia la seva integració o, com està passant, pot propiciar la seva desintegració. I això no ho pot frenar la

Constitució escrita. Això ho pot frenar un ordre de comunicació que sigui racional, democràtic i que propiciï la comunicació lliure entre les diferents parts de l'Estat espanyol. Si no portem a la consciència popular la necessitat imperiosa d'assegurar el caràcter democràtic de l'ordre de la comunicació, el poble no entendre l'enorme importància que té garantir l'estatus dels professionals de la comunicació. És a dir: entenc la necessitat que els professionals tenguin de l'Estatut de la Profesió Periodística, però no estic tan segur que l'opinió pública entengui la necessitat d'aquest Estatut. En la meua opinió cal fer una gran feina pedagògica.

— Però tampoc ho tenen clar tots els periodistes

— Sí, sempre m'ha sorprès comprovar que alguns periodistes sembla que no entenguin l'enorme transcendència de la seva funció i per tant de l'estatus que cal garantir a aquells que l'exerceixen.

— En relació a la professió d'informador, quina opinió li mereix la iniciativa de legislar un Estatut del periodista professional que contempli la figura del Comitè de Redacció o Comitè Professional?

— Depèn del que hi posem. L'Estatut hauria de fixar l'estatus professional d'una sèrie de persones, i això vol dir drets i obligacions. I aquí és on jo incidiria especialment: no es tractaria tant de començar reclamant uns drets i sí començar justificant la transcendència de la funció social que compleixen els mitjans de comunicació i assumir les obligacions que això comporta per al professional. Només aleshores s'haurien d'exigir els drets que garanteixen l'exercici de la professió que són requisit *sine qua non* per desenvolupar aquesta funció. No és veritat que la millor llei de comunicació sigui la que no existeix. En la relació entre el fort i el feble, l'absència de la llei només beneficia el primer.

— En el context europeu estem especialment retardats?

— Jo diria que anem a la cua d'Europa. Però insisteixo que cal fer una tasca educativa immensa entre la ciutadania i tenir molt clars els riscos de la concentració de poder en el camp de la comunicació perquè per aquesta via s'acaba deixant en mans d'uns quants el control de la consciència col·lectiva. I contra el que manipula la nostra consciència no tenim res amb què defensar-nos.

— Quin considera que és el model europeu més aconsellable?

— Per la nostra cultura política el model més adequat és l'alemany. Hi ha més models molt bons com l'holandès però aquest està massa vinculat a aquell país i per això resulta inexportable; o també el model de la BBC en el qual en major o menor mesura s'han inspirat tots els sistemes europeus de radiotelevisió, però el model de la BBC va néixer i viu en una cultura democràtica molt diferent a la nostra i per això ens va millor el model d'un país que acabava de sortir del feixisme, Alemanya on s'estableix un sistema en el qual la gestió dels mitjans públics correspon a les institucions autònomes. En els seus òrgans de direcció els partits no tenen la majoria i el sistema de finançament garanteix major independència. A més, les televisions estan protegides davant tot tipus d'ingerències injustificades, vinguin d'on vinguin, incloses les que provenen dels òrgans de l'Estat.

FIL DIRECTE

Sindicat de Periodistes de Catalunya

Ronda Universitat, 20,
3er. 1ª.

08007 - Barcelona

Tel: 93 412 77 63

Fax: 93 412 12 73

www.sindicat.org

spc@sindicat.org

Dipòsit legal
GI-16294

LA PUNTA

ÒSCAR

SPC

**Sindicat de
Periodistes de
Catalunya**

L'SPC s'adhereix a la querrela contra Julia García Valdecasas

◆ La Junta Executiva de l'SPC, en la seva reunió del 7 de juliol passat, va aprovar adherir-se a la querrela presentada per diverses institucions contra els responsables de la seguretat a Catalunya pels fets de la manifestació del 24 de juny passat convocada pel moviment antiglobalització. En la citada mobilització, diversos professionals de la informació van resultar agredits per efectius policials, tant vestits de paisà com d'uniforme oficial, vulnerant els drets constitucionals d'expressió i d'informació.

Al marge de les agressions, els efectius policials van menysprear les acreditacions professionals, en contra de les disposicions internacionals sobre la matèria vigents en els règims democràtics. L'SPC ha encarregat a la seva lletrada, Merche Álvarez, el seguiment del procediment i la personació en el sumari. El Sindicat, arran dels fets, ja va emetre dos comunicats, un elaborat per la secretaria de Comunicació de l'SPC i l'altre per la secció sindical de TVE.

Mitjans públics: una tardor calenta

◆ La pròxima tardor es presenta molt calenta, si parlem del futur dels mitjans públics. No només pel que fa referència a TV3 i al debat que s'ha de celebrar al Parlament sobre la reforma de la llei de la CCRTV. Arreu de l'Estat espanyol floreixen els conflictes. A Galícia, el País Valencià, Madrid, Andalusia, RTVE, EFE i en una bona colla de mitjans públics d'àmbit local hi trobem problemes. Per això, l'SPC, amb el suport de la Confederació de Sindicats de Periodistes, volem impulsar un debat públic que serveixi d'alerta a la societat sobre els riscos de transigir davant aquesta actuació concertada.

El pròxim 9 d'octubre -si les necessitats d'agenda no aconsellen una altra cosa-, les veus dels mitjans públics es faran sentir a Barcelona per reclamar una estructura democràtica i un funcionament d'autèntic servei públic. Es tracta de celebrar una sessió en la qual els experts constitucionalistes defineixin quin ha de ser el model de mitjans públics en un país democràtic, on els portaveus de la societat civil diguin què esperen d'aquests mitjans i on els col·lectius professionals expressin quins són els mecanismes per poder desenvolupar la seva tasca d'acord amb aquests principis.

En el cas concret de Catalunya, l'evolució dels fets no permet ser gaire optimista. El pacte CiU-PP al Parlament i les informacions rebudes pel Sindicat en diversos àmbits -com molt bé sap la secció sindical de l'SPC a TV3- indiquen que la CCRTV pot entrar en una fase clarament involutiva. Per això cal plantejar un combat decidit en defensa dels mitjans públics com a servei, valgui la redundància, públic. La millor manera de defensar els llocs de treball en aquestes empreses és reivindicant la seva funció de servei públic, garantint un sistema estable de finançament i comproment el seu futur a un projecte d'acord amb els interessos de la societat.

FIL DIRECTE

Notícies

Número 7

Juliol 2001

La credibilitat, l'arma perenne dels periodistes

Fil Directe

L'èxit dels mitjans sempre estarà basat en la credibilitat que es mereixi l'emissor d'informació. Aquesta és la conclusió principal de la taula rodona organitzada per l'SPC el 25 de juny passat sobre "La informació en el món de la globalització. La relació entre Internet i els mitjans de comunicació". En aquesta taula rodona hi van participar Manuel Castells, sociòleg i professor de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC); José Ángel Fernández Hermana, periodista electrònic i director d'*En.red.ando*, i Alfredo Maia, secretari general del Sindicat de Periodistes de Portugal.

Manuel Castells va afirmar que l'única possibilitat que tenen els mitjans de comunicació de subsistir a la xarxa és la mateixa que fins ara, que les seves informacions mereixin la credibilitat dels seus receptors.

L'acte, al qual van assistir més de 200 persones, formava part del programa pre-congressual de l'SPC per al nostre IV Congrés, que se celebrarà a la casa Golferichs de Barcelona els dies 10 i 11 de novembre.

En aquest marc pre-congressual, el 9 d'octubre hi ha una nova convocatòria. Davant del tomb que està registrant la situació dels mitjans públics ja hem començat a organitzar un debat obert sobre el

Pablo Moschini

D'esquerra a dreta, M. Castells, E. Bastardes, A. Maia i L.A. Fernández Hermana

futur d'aquests mitjans a l'Estat espanyol. Finalment, el 23 d'octubre, hi haurà un trobada de professionals per parlar sobre la incidència de les noves tecnologies en les condicions laborals dels periodistes.

Vuitè aniversari

El 19 de juny passat el Sindicat va celebrar el vuitè aniversari amb una festa que

es va celebrar al bar El Café de las Artes, de Barcelona. Més d'un centenar de persones van assistir a aquesta celebració durant la qual es van sortejar diferents lots de premis. A partir d'ara el Sindicat celebrarà cada any l'entrada de l'estiu amb una festa de commemoració de la fundació de l'SPC, cosa que va succeir els dies 19 i 20 de juny de l'any 1993.

L'Estatut del Periodista Professional arriba al Congrés de Diputats

◆ El Fòrum d'Organitzacions de Periodistes (FOP) ha iniciat la ronda de contactes amb els grups parlamentaris del Congrés de Diputats per presentar-los l'Estatut del Periodista Professional i la regulació laboral del Periodista a la Peça. Fins ara s'han celebrat entrevistes amb els portaveus del PP, ... Ballesteros, i d'IU,

Felipe Alcaraz. En el primer cas va haver-hi una millor receptivitat sobre la reforma laboral del periodista a la peça que sobre l'Estatut, mentre que amb IU l'entesa va ser més àmplia. Pròximament, el FOP s'entrevistarà amb el PSOE.

Es tracta d'un procés llarg i complicat ja que caldrà vèncer moltes pressions i dificultats.

L'SPC, amb el Col·legi de Periodistes, vol endegar també contactes amb els grups del Parlament de Catalunya per aconseguir que una aprovació de l'Estatut del Periodista Professional per part de la cambra catalana ajudi en la tramitació al Congrés.

D'altra banda, el FOP ha posat en marxa les tasques de

preparació de la III Convenció de Periodistes que se celebrarà a Tarragona la primavera de l'any vinent. La comissió organitzadora està integrada per l'SPC, el Col·legi de Periodistes de Catalunya, CCOO i les respectives organitzacions territorials en aquesta demarcació. La primera convenció de periodistes es va dur a terme el 1998 a Cadis i la segona el 2000 a Valladolid. L'SPC s'ha encarregat d'elaborar la primera proposta de continguts que el FOP analitzarà en la seva pròxima sessió.

La precarietat és la màxima preocupació dels periodistes tarragonins

De la reflexió a la reivindicació

- ◆ Falta de formació i de reciclatge professional dels periodistes
- ◆ Excessiva identificació del periodista amb la seva empresa. Excessiu individualisme davant la por a ser acomiadat
- ◆ Falta de respecte als drets d'autor, especialment en el món de la imatge.
- ◆ Utilització abusiva d'estudiants en pràctiques
- ◆ Falta més sensibilització sobre com incideixen les noves tecnologies en la feina del periodista i de la seva dimensió com a nou mitjà de comunicació.
- ◆ El col·lectiu de fotògrafs es queixa de la falta de respecte a la seva tasca professional per part d'altres col·lectius, especialment el dels redactors.

Fil Directe

◆ **La secció sindical de l'SPC a l'Agència EFE** ha guanyat el seu contenciós per obtenir representació al comitè intercentres i de la mesa negociadora del conveni col·lectiu. El més trist és que aquest dret que reconeix l'Estatut dels Treballadors s'ha hagut d'aconseguir amb una demanda presentada a l'Audiència Nacional. Prèviament a la vista, un acord amb CCOO, UGT, APLI, GTB, SPC i la direcció de l'empresa, rubricat a la seu de l'Audiència el 12 de juliol passat, ha permès desbloquejar la qüestió. Aquest èxit de l'SPC ha creat un precedent davant situacions similars. EFE-Barcelona té ara dos representants al comitè intercentres, el de l'SPC i el del Grup de Treballadors.

◆ **L'SPC guanya les eleccions a Dossier Econòmic.** L'SPC va obtenir el delegat de personal en joc en les eleccions sindicals celebrades el 3 de juliol passat a la revista *Dossier Econòmic*, al sector de premsa no diària. Tot i que la presència del Sindicat en aquest sector encara és minoritària, mica en mica estem reforçant les nostres posicions.

◆ **Mobilitzacions a Atlas.** La productora Atlas, que treballa principalment per a Tele5, tancarà les delegacions territorials a Galícia, Andalusia i Llevant. El comitè d'empresa de Madrid i els Sindicats estan preparant mobilitzacions

◆ **Serveis. Regal Insurance** ofereix un descompte del 10% en totes les assegurances de l'automòbil, amb una bonificació de fins al 65% per bonca conducció. El telèfon de contacte és el 902 30 30 30. Al nostre llistat d'ofertes d'estiu s'han afegit **nous hotels i càmpings** a Llanes, A Coruña i Osa. A la secretaria de l'SPC hi ha la informació necessària.

La precarietat laboral en què els periodistes desenvolupen la seva tasca és una de les màximes queixes dels professionals de les comarques de Tarragona. Aquesta és una de les conclusions principals de la I Trobada de Periodistes de la Demarcació de Tarragona, convocada pel Col·legi de Periodistes de Catalunya i el Sindicat de Periodistes de Catalunya, celebrada a Tarragona, el 13 de maig passat, a les instal·lacions del Port Autònom de Tarragona. La sessió es va desenvolupar dividida per grups de treball (premsa escrita, ràdio, televisió, fotògrafs, gabinets de premsa i noves tecnologies) i, a partir del debat en cadascuna de les comissions, s'ha elaborat un informe que recull les conclusions de la trobada.

Condicions ridícules

En aquest informe que ara presentem resumit, es constata que la precarietat laboral es dona de moltes maneres i amb diverses implicacions. En primer lloc es deriva en una ràtio molt baixa de contractació o també en unes condicions força ridícules: salaris baixos i jornades extenses. A més, aquestes condicions laborals i salarials precàries s'accentuen en el cas dels col·lectius de col·laboradors i de fotoperiodistes. Els fotògrafs afirmen que el seu nivell de contractació està molt per sota dels altres sectors de les empreses periodístiques.

El que va sorprendre més és que el periodisme és l'única

I Trobada de Periodistes de la demarcació de Tarragona

Dissabte, 12 de maig 2001, 9.00 h. Port de Tarragona

Assamblea oberta al conjunt de professionals de les comarques tarragonines

MATI:
- Presentació Trobada
- Sis debats per sectors:
▶ premsa escrita
▶ fotoperiodisme
▶ ràdio
▶ televisió
▶ noves tecnologies i gabinets de comunicació

- DINAR GRATUIT

TARDA:
- Presentació de les conclusions
- Cloenda e càrrec de:
Salvador Alsius
Degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya
Enric Bastardas
President del Sindicat de Periodistes de Catalunya

Agrairer inscripció prèvia:
977.24.54.54

VINE I DIGUES LA TEVA

Convoca:
Sindicat de Periodistes de Catalunya

Col·legi de Periodistes de Catalunya

professió en la qual encara hi ha gent que treballa sense

cobrar. Hi ha contractes, sobretot en el món de la ràdio local, que estan fets dins dels convenis de la construcció o d'ensenyament o amb categories laborals tant estrofolàries com la d'auxiliar de locutor.

Una de les reivindicacions principals per intentar solucionar aquesta situació seria l'establiment d'un marc legal que regulés cadascun dels sectors. Aquesta qüestió es va plantejar insistentment a les comissions de Ràdio i de Televisió, sobretot per ajudar a solucionar els greus problemes que es pateixen a les emissores més petites.

La precarietat laboral té una incidència directa en la qualitat de les informacions. Sovint la precarietat laboral es tradueix en poc temps per treballar correcta-

◆ **Pocs contractes, salaris baixos i jornades laborals massa llargues**

ment les informacions, i això comporta que les notícies siguin poc o gens contrastades i que hi hagi un seguidisme excessiu de rodes de premsa perquè faciliten l'elaboració de notícies.

En aquest sentit, la trobada de periodistes va destacar que hi ha poc esperit crític i un excessiu nivell d'autocensura. També es reconeix, en general, un cert desconeixement del Codi Deontològic i que s'aplica poc, en tots els àmbits professionals, la clàusula de consciència.

Internet, en perill

◆ La Llei de Serveis de la Societat de la Informació (LSSI) que ha elaborat el ministeri de Ciència i Tecnologia preveu, en l'esborrany presentat al Consell de Ministres, que un simple funcionari pugui clausurar una pàgina web si té la sospita que els seus autors han comès algun delicte. La facultat de tancar publicacions, fins ara, estava reservada només als jutges i aquesta proposta suposa una regressió en els temps fins i tot més enllà de la Llei Fraga de 1966.

Si el Govern aprova aquesta llei abans de

marxar de vacances, que és el que inicialment està previst, aquesta pot ser una nova batalla en què els periodistes ens haurem d'embarcar a la tardor per defensar la llibertat d'expressió a la xarxa. Diversos experts han assegurat que el text d'aquest esborrany vulnera la Constitució, en concret els articles 11 i 20 que es refereixen a la igualtat de tothom davant la llei i a la llibertat d'expressió. A diverses pàgines d'Internet s'hi pot trobar molta més informació, per exemple a www.kriptopolis.com.

Un nou pla de formació

◆ Finalment, i amb uns quants mesos de demora, s'han fet públiques les bases del pla de formació continuada de treballadors, d'acord amb el III Acord Nacional de Formació Continuada subscrit per les patronals i sindicats. Aquest endarreriment suposarà que fins després de l'estiu no comencin els cursos però a partir d'ara el Sindicat ja començarà a treballar per poder oferir, com cada any, un

pla de formació per als treballadors del sector. La normativa és de publicació molt recent i en el moment de tancar aquesta edició encara estàvem estudiant els requisits que estableix. En qualsevol cas, si algun dels afiliats al sindicat, a nivell individual o a través de la seva secció sindical, vol fer propostes concretes, es pot posar en contacte amb la secretaria del sindicat per fer-les avinents.

Afília't al sindicat

Nom i cognoms: .....

NIF: .....

Situació laboral: Actiu Atur

Empresa on treballa: .....

Categoria: .....

Adreça de la feina: .....

Telèfon: .....

Adreça particular: .....

Telèfon: .....

s'inscriu en el Sindicat de Periodistes de Catalunya i accepta el càrrec al seu compte bancari de les quotes establertes.

Quota mensual en funció dels ingressos nets mensuals: A. Aturats: quota: 500 ptes. B. Fins a 100.000 ptes., quota: 1.100 ptes. C. Fins a 200.000 ptes., quota: 1.600 ptes. D. Fins a 300.000 ptes., quota: 2.100 ptes. E. Més de 300.000 ptes., quota: 2.600 ptes.

Banc / Caixa: .....

Agència núm.: .....

Adreça: .....

Codi postal: .....

Població: .....

Província: .....

Senyors: .....

Agrairé que s'atenguin, a partir d'ara, els rebuts que periòdicament seran presentats al cobrament pel Sindicat de Periodistes de Catalunya, amb càrrec al meu compte corrent / llibreta núm. ....

a nom de .....

Atentament: .....

Signat (nom i cognoms)

Fil Directe Notícies

Edita: Sindicat de Periodistes de Catalunya
Ronda Universitat, 20, 3er, 1.a
08007 Barcelona
Tel: 934127763
Fax: 934121373
www.spc.sindicat
spc@sindicat.org